

Nr 39.

Av herr **Mårtensson m. fl.**, om höjning av det utav Kungl. Maj:t begärda anslaget till byggande av enkla bygdevägar.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 1 föreslås i sjätte huvudtiteln punkt 10, till byggande av enkla bygdevägar, ett anslag för budgetåret 1929—1930 av 700,000 kronor.

Anslag för anläggande av enkla bygdevägar hava anvisats från och med år 1914, till en början avsedda endast för de nordligare länen, men från och med år 1922 ha dessa anslag varit avsedda att gälla för hela landet.

Detta anslagsbelopp har dock inte ökats i erforderlig utsträckning, sedan detsamma blivit tillgängligt inte blott för de nordligare länen utan för landet i sin helhet. Under åren 1919—1921 anvisade riksdagen ett årligt anslag av 750,000 kronor, för år 1922 1,500,000 kronor, 1923—1924 825,000 kronor, 1924—1927 600,000 kronor samt från och med år 1927 700,000 kronor per år.

Härav framgår att anslaget under de senare åren utgått med lägre belopp än under åren närmast före den tid som anslaget blev utsträckt att gälla för hela landet. Visserligen har penningvärdet ökats under de senaste tio åren, men denna ökning har dock inte varit så stor att den ens tillnärmelsevis har motsvarat de ökade krav som ställts på detta anslag sedan detsamma fick ett större tillämplighetsområde. Detta framgår även av kungl. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens skrivelse angående anslagsbehovet för budgetåret 1929—1930 som finnes bifogad den kungl. propositionen.

I denna skrivelse anföres bland annat:

»I styrelsen inneläge 115 framställningar om bidrag från anslaget i fråga till arbeten, representerande en sammanlagd kostnad av omkring 13,400,000 kronor och ett erforderligt statsbidrag av omkring 9,400,000 kronor. Skillnaden mellan anslagsbehovet och tillgängliga medel hade på de senaste fyra åren stigit från 5,100,000 till 8,700,000 kronor eller med i medeltal 1,200,000 kronor om året. Detta senare belopp jämte medeltalen av de årliga anslagen 670,000 kronor eller sålunda 1,870,000 kronor skulle därför utgöra det löpande årsbehovet av medel till byggande av enkla bygdevägar. För den befintliga bristens avarbetande på en tid av 10 år erfordrades en ytterligare höjning av anslaget med 870,000 kronor till i runt tal 2,700,000 kronor.» Och styrelsen slutar med en hemställan att för budgetåret 1929/1930 måtte anvisas ett extra reservationsanslag av 2,700,000 kronor.

Att det hittills utgående anslaget varit allt för knappt tilltaget framgår

även av en skrivelse från länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län av den 11 september 1928, vari hemställes, att Kungl. Maj:t måtte hos riksdagen äska avsevärt högre anslag till byggande av enkla bygdevägar än vad under senare åren utgått. Länsstyrelsen har därvid påpekat, hurusom den enklare vägtypen visat sig särskilt lämplig å en del öar vid länets kust ävensom för tillgodoseende av kommunikationsbehovet i glest befolkade trakter i länets norra och östra delar, men att hittills beviljade statsbidrag icke kunnat tillfredsställa ens det nödvändigaste behovet av dylika vägar inom länet.

Vad länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län i ovan citerade skrivelse anfört, kan tillfullo understrykas. De som något känna till förhållandena i norra och östra delarna av Bohuslän samt på de talrika öarna inom samma län, äro på det klara med att kommunikationsförhållandena inom dessa bygder äro alldeles otillfredsställande. Vid vissa tider av året kunna de som bo inom dessa från de stora stråkvägarna avskilda samhällena knappast taga sig fram till de större kommunikationslederna. Det är därför inte förvånansvärt om dessa innebyggare känna sig styvmoderligt behandlade från samhällets och statens sida. De få vara med att bidraga till landets utgifter bland annat för vägar och övriga kommunikationsmedel, de få delvis bidraga till den ökade vägskattebördan som blivit en följd av 1927 års riksdagsbeslut i vägskattefrågan, men själva få de icke några fördelar av dessa utgiftsökningar. Det måste därför betecknas som en enkel gärd av rättvisa mot dessa befolkningsgrupper, att staten i större utsträckning än hittills varit fallet bidrager till att förbättra kommunikationsmedlen för dessa orters talrika befolkning.

Genom ett ökat anslag till byggande av enkla bygdevägar bidrages även till ökade arbetsmöjligheter för vissa delar av befolkningen inom olika län, vilket medför ökad välmåga och större skattekraft.

På grund av ovan anförda få vi hemställa,

att riksdagen må besluta höja anslaget till byggande av enkla bygdevägar från 700,000 kronor med 800,000 kronor till 1,500,000 kronor.

Stockholm den 18 januari 1929.

J. V. Mårtensson.

C. Brännberg.

Gustaf Karlsson
Munkedal.